

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EK rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

LEOPARD 5 EC

1.1. Termékazonosító:

A készítmény neve: LEOPARD 5 EC
A hatóanyag neve: kvizalofop-P-etil
Kémiai neve: etil(R)-2-[4-(6-klór-2-kinoxalinil-oxi)fenoxi]propanoát
Összegképlet: $C_{19}H_{17}ClN_2O_4$

1.2. A keverék megfelelő azonosított felhasználása: gyomirtó szer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó cég neve: **Agan Chemical Manufacturers Ltd.**

Cím: Northern Industrial Zone, P.O.Box 262, Ashdod, Izrael
Vészhelyzeti telefon: 972-8-8515211
Fax: 972-8-6296848

Forgalmazó cég neve: **Makhteshim Agan Hungary Zrt.**

Cím: 1037 Budapest, Montevideo utca 6.
Telefon: (1) 439-2000
Fax: (1) 439-2009
E-mail: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) (1) 476-6464, 06 (80) 201-199

2. A veszélyek azonosítása

2.1. A keverék osztályozása:

A gyártó, a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

2.2. Címkézési elemek:

EK-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

Xn

Ártalmas

N

Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 51/53 Méregző a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó
S 29/35 Csatornába engedni nem szabad. Az anyagot és edényzetét a megfelelő módon ártalmatlanítani kell
S 36/37 Megfelelő védőruházatot és védőkesztyűt kell viselni.
S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni
S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap
S 62 Lenyelés esetén hánytatni tilos: azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni.

2.3. Egyéb veszélyek:

Egészségkárosító veszély: Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

Környezetkárosító veszély: Mérgező a vízi szervezetekre. a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Egyéb információ: A termék besorolása toxikológiai vizsgálatok eredményei alapján történt.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Kvizalofop-P-etil CAS szám: 100646-51-3 EU szám: - Index-szám: -	Koncentráció: 5 – 6%	
Petróleum nafta, erősen aromás (C9 – C16) CAS szám: 64742-94-5 EU szám: 265-198-5 Index-szám:649-424- 00-3	Koncentráció: 77 – 83%	Xn R 65

Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi. Az egyéb komponensek nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjel és az R, H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. Öntudatlan, vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Célszerű felvenni a kapcsolatot az Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálattal.

Telefon: 06 (1) 476-6464 vagy 06 (80) 201-199

Belégzés esetén: A sérültet friss levegőre kell vinni. Légzési nehézségek esetén légzéstámogatás szükséges. Forduljunk orvoshoz.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett ruházat levétele után a bőrt azonnal folyóvízzel le kell öblíteni, és szappannal lemosni.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: Ha a sérült tudatánál van, sok vízzel öblítsük ki a szájüreget. Öntudatlan sérültnek szájon át ne adjuk semmit. Forduljunk orvoshoz.

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: A gőzök fejfájást, szédülést és hányingert okozhatnak. Lenyelve hányingert, hányást, görcsöket, fejfájást okoz. Bőrre jutva irritál, szembe kerülve irritáció léphet fel.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

Megjegyzés az orvosnak: nincs specifikus antidotum. A tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Éghető folyadék.

5.1. Megfelelő oltóanyag: kis tűz esetén: oltóhab, oltópor, széndioxid
nagy tűz esetén: vízpermet, vízköd, szokásos oltóhab

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: szén-monoxid, nitrogén-oxidok, klórtartalmú vegyületek

Egyéb veszély: a gyúlékony gőzök ismét belobbanhatnak.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak:

A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék

A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

Légzésvédelem: szükséges

Kézvédelem: védőkesztyű

Szemvédelem: védőszemüveg vagy védőálarc

Testvédelem: védőruha

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések: A kiömlött anyagot a csatornába vagy élő vizekbe engedni tilos!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai:

Távolítsunk el minden gyújtóforrást, kapcsoljunk ki mindent, ami tüzet okozhat.

- Kis mennyiségű terméket folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, tőzeg, fűrészpor, diatomaföld) kell befedni, felitatni, és megfelelő tartályokba helyezni a környezet elszennyeződésének elkerülése céljából. A helyi előírásoknak megfelelően meg kell semmisíteni.
- Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén, gyűjtsünk össze a lehető legtöbbet a kifolyt anyagból. A kiömlött mennyiséget árkoljuk körül, adszorbeáló, vagy nem áteresztő anyaggal, mint például homok vagy agyag, amit később megsemmisítésre kell küldeni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Megfelelő szellőztetés szükséges. Körültekintően végzett munkával kerüljük a készítmény szembejutását és bőrre kerülését, gőzének, permetének belélegzését. A tárolóedényeket óvatosan kell nyitni és kezelni. Ne dolgozzunk a készítménnyel szikra, gyújtó- és hőforrás közelében.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: A készítményt száraz, hűvös, jól szellőző, napfénytől védett helyen, eredeti, bontatlan csomagolásban, jól lezárva tároljuk. Éghető anyagoktól, gyújtóforrástól elkülönítendő. Gyermekek kezébe nem kerülhet. Tilos a dohányzás.

Alkalmas tárolóedényzet: gyantával bevont fémhordó

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások): gyomirtó hatású növényvédő szer. A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó utasításokat.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: Kvizalofop-P-etilre nincs megállapítva

Petróleum nafta, erősen aromás (C9 – C16): TLV: 100 ppm

A dolgozókkal meg kell ismertetni a készítmény felhasználásának munkaegészségügyi előírásait. Körültekintően végzett munkával el kell kerülni a készítmény szembejutását és bőrre kerülését, gőzének,

permetének belélegzését. Külön is fel kell hívni a figyelmüket a készítmény irritáló és gyúlékony tulajdonságára.

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Megfelelő szellőztetésről gondoskodni kell.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- A munka során használt ruházat mosása külön történjen.
- Munka közben étkezni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- A dolgozók viseljenek megfelelő védőkesztyűt.
- Megfelelő védőruha és védőlábbeli szükséges.
- Megfelelő védőszemüveg vagy védőálc használata szükséges.
- A készítmény kijuttatása, permetezése során, ha a permet belélegzésének veszélye fennáll légzésvédelem szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Halmazállapot:	folyadék
Szín:	borostyán
Szag:	enyhe

9.2. Egyéb információk:

Sűrűség (20 °C):	0,918 ± 0,015 g/cm ³
pH:	5 – 7 (CIPAC MT75)
Lobbanáspont:	62 °C
Molekulatömeg:	372,8 (kvizalofop-P-etil)
Gőznyomás (20 °C):	0,01 mPa (kvizalofop-P-etil)
Gőznyomás (20 °C):	1,1x10 ⁻⁴ mPa (kvizalofop-P-etil) (The Pesticide Manual 11 th Edition)
Oldhatóság vízben (20 °C):	< 0,5 mg/l (kvizalofop-P-etil)
Log K _{ow}	4,7 (kvizalofop-P-etil)
Forráspont:	kb. 200 °C (oldószer)
Gyulladás hőmérséklet:	> 450 °C (oldószer)
Robbanási tulajdonságok:	az oldószergőzök a levegővel robbanó elegyet képezhetnek
Robbanási határok:	alsó: 0,6% felső: 7%
Oxidáló tulajdonság:	nem oxidáló

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: Közöséges körülmények között stabil készítmény.

10.2. A veszélyes reakciók lehetősége: Veszélyes polimerizáció nem következik be

10.3. Nem összeférhető anyagok: oxidálószer, savak, lúgok

10.4. Elkerülendő körülmények: erős hőhatás, nyílt láng

10.5. Veszélyes bomlástermékek: szén-monoxid, nitrogén-oxidok, klórtartalmú vegyületek

11. Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:

A készítményre vonatkozó toxikológiai adatok:

Akut toxicitások:

orális	LD ₅₀ (patkány):	> 2500 mg/ttkg
dermális	LD ₅₀ (patkány):	> 4000 mg/ttkg
inhalációs	LC ₅₀ (patkány):	> 5 mg/l (4 óra)

Bőrirritáció: mérsékelten irritál (nyúl)

Szemirritáció: enyhén irritál (nyúl)

Szenzibilizáció: nem szenzibilizál (tengerimalac)

A kvizalofop-P-etilre vonatkozó toxikológiai adatok:

Akut toxicitás (The Pesticide Manual 11th Edition):

orális LD₅₀ (patkány): > 1210 mg/ttkg

Krónikus toxicitás: NOEL (patkány): 25 ppm (2 év)

NOEL (patkány): 7,7 ppm (The Pesticide Manual 11th Edition)

NOEL (kutya): 400 ppm (1 év)

Rákkeltő hatás: EPA: D csoport (humán rákkeltő szempontjából nem besorolható, nincsenek vagy inadekvátak a kísérleti adatok)

EU, IARC: besorolása nincs

Mutagenitás: nem mutagén

Reprodukciós toxicitás: NOEL (patkány): 25 ppm (két generációs kísérlet)

Teratogenitás: NOEL (patkány) (magzati): 30 mg/ttkg/nap

NOEL (nyúl) (maternális): 15 mg/ttkg/nap

(magzati): 7 mg/ttkg/nap

12. Ökológiai információk

12.1 Toxicitás:

A készítményre vonatkozó adatok:

szivárványos pisztráng LC₅₀ (96 óra): 3,46 mg/l

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 12,6 mg/l

Madár: japán fűrj: LD₅₀ > 2000 mg/ttkg

Alga: EC₅₀ (72 óra): 3,7 mg/l

Méh: kontakt LD₅₀: 29,85 µg/méh

orális LD₅₀: 13,4 µg/méh

A kvizalofop-P-etilre vonatkozó adatok:

Talaj: t_{1/2}: 60 nap. Lúgos közegben az észter hidrolizál szabad savvá (kvizalofop-P) DT₅₀: ≤ 1 nap.
Elsődlegesen mikroorganizmusok útján bomlik.

Hal: ponty LC₅₀ (96 óra): 1,76 mg/l

szivárványos pisztráng LC₅₀ (96 óra): > 0,5 mg/l (The Pesticide Manual 11th Edition)

Daphnia magna: EC₅₀ (48 óra): 5,59 mg/l

LC₅₀ (48 óra): 0,29 mg/l (The Pesticide Manual 11th Edition)

Madár: japán fűrj: LD₅₀ > 2000 mg/ttkg

virginiai fűrj: LC₅₀: > 5000 ppm (8 napos etetési kísérlet)

Méh: kontakt LD₅₀: > 100 µg/méh

Mobilitás: alacsony mobilitás talajban

Nagyon mérgező a vízi szervezetekre. A madarakra és a méhekre nem toxikus.

A készítményt és maradványait élővizekbe, talajba juttatni tilos.

13. Ártalmatlanítási útmutató

13.1. Hulladékkezelési módszerek: A készítmény maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó, mezőgazdasági vegyi hulladékok

Ne juttassuk a készítményt és maradványait a lefolyórendszerbe. A készítmény maradványait megfelelő tárolóedényben kell tárolni.

A veszélyes növényvédő szer göngyölegek kezelésére vonatkozó felhasználói kötelezettségek betartása mellett a hulladékbejuttatást és hulladékkezelést a CSEBER Kht.-n keresztül intézzük.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint jelölésköteles.

Közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

- ADR osztály és sorszám: 9, 11.c)
- Veszélyt jelölő szám: 90
- Azonosítószám: 3082
- Veszélyességi bárca száma: 9
- Csomagolási csoport: III

Az áru megjelölése: Környezetre veszélyes, folyékony anyag, m.n.n.(Kvizalofop-P-etil)

Belföldi hajózás:

Az áru megjelölése: Környezetre veszélyes, folyékony anyag, m.n.n.(Kvizalofop-P-etil)

IMDG szerinti tengeri szállítás:

- IMDG osztály: 9 + tengerszennyező
- IMDG lapszám: 9028
- Em-S: F-A, S-F
- Csomagolási csoport: III

Az áru megjelölése: Környezetre veszélyes, folyékony anyag, m.n.n.(Kvizalofop-P-etil)

Légi szállítás:

Nem besorolt.

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EK, 453/2010/EK);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosítása;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatára vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

Az adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a készítmény okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap csak ezen termékre vonatkozik, ha a terméket más készítmény komponenseként használják, az adatlapban közölt információk nem alkalmazhatóak.

A biztonsági adatlap 3. szakaszban szereplő R-mondatok:

R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat

A biztonsági adatlap a gyártó H-0175 készült (2008.05.27.) számú adatlapja felhasználásával került kidolgozásra.

Készült, 2011. október 13.